

STELLINGWERFS GEDICHT

Categorie	Keuzes
Titel	Voorlezen en betekenis geven
Doelstelling	In deze activiteit gaan leerlingen een Stellingwerfs gedicht beluisteren en het hebben over meertaligheid. Hierdoor komen zij in aanraking met het Stellingwerfs en worden zij zich bewust van verschillen en overeenkomsten tussen talen.
Groep(en)	Middenbouw
Vak	Taal(en) algemeen Burgerschap, Stellingwerfs of Nederlands (Taal)
Duur	30-45 minuten
Link met curriculum	Taalbeschouwing Kennis over meertaligheid algemeen
Talen	Stellingwerfs, Nederlands, meerdere talen mogelijk
Link met FREPA	Bewustwording van eigen talen en de talen in de omgeving Kennis over talen in Nederland, Europa en de wereld Kennis over taalverschillen (woordenschat en zinsbouw) Taalleerstrategieën
Vaardigheden	Luisteren, lezen, spreken
Theoretische onderbouwing	Taalbewustzijn/language awareness, taalvergelijking, luistertaal, immersie
Beschrijving activiteit	Stap 1 – Voorlezen - Lees het gedicht voor aan de klas of beluister de opname van Christine Mulder. - Vraag de klas of ze kunnen uitleggen waar het gedicht over gaat - Lees het gedicht nogmaals voor en vraag de leerlingen om nauwkeurig te luisteren. Stap 2 – Taalbewustzijn - Lees het gedicht nogmaals voor - Vertel dat de kinderen een gedicht hebben gehoord in het Stellingwerfs. Stellingwerfs is een taal, net als Duits, Frans, Engels en alle andere talen die er op de wereld zijn. - Inventariseer onder de leerlingen of en waar ze in hun eigen omgeving in aanraking komen met de regionale taal. (opdracht 1 van het werkblad) - Bespreek ook welke talen de kinderen spreken. Misschien zijn er leerlingen in de klas die thuis een

	andere taal spreken dan op school. Vraag of ze erover willen vertellen. - Vraag de leerlingen of ze het belangrijk vinden om meer te weten over de regionale taal, waarom wel of waarom niet? Is het belangrijker dan Engels of Duits? Stap 3 – Taalvergelijking - Probeer samen (of in groepjes) de betekenis van het gedicht vast te stellen - Bespreek de woorden die in het Nederlands zijn - Bespreek hierna de andere woorden. Op welke Nederlandse woorden lijken ze? Zijn er woorden die lijken op woorden in een andere taal dan het Nederlands? - Welke woorden zijn zo anders dat ze onbegrijpelijk zijn? Bedank samen wat deze woorden zouden kunnen betekenen. Gebruik hierbij de context van het tekst. (opdracht 2 van het werkblad) Stap 4 – Verdiepen - Leerlingen lezen opnieuw het gedicht en gaan de omschrijving van het weer koppelen aan de plaatjes (opdracht 3 van het werkblad). - Hierna gaan de leerlingen zelf een weerbericht schrijven. Moedig aan om dit compleet in het Stellingwerfs te doen of om Stellingwerfse woorden te gebruiken (opdracht 4 van het werkblad). - Leerlingen mogen daarna ook nog een tekening maken voor bij hun weerbericht.
Materialen	Werkblad 1 (met antwoordblad)

Wodt et weer wat

Wodt et mooi of biwwe de klos
Kiek es naor buten, bin de gedienen al los?
Altied een verrassing, wat is et disse keer
Wiegt de wiend de bomen henne en weer
Geft de sunne de wereld vrolike kleuren
en kuj' alle kleine vliegbesies zoemen heuren
of kriegen bloemen drinken, van regen uut grieze lochten
waordeur de besies onder dakkies vlochten
Aj' gelok hebben, ligt d'r ies of een witte deken sni'
Spietig genoeg is winterwille vaeke rap ok weer veurbi'
Et weer betovert et dörp, de stad, et laand, et bos
Wat wodt et weer vandaege, bin de gedienen al los?

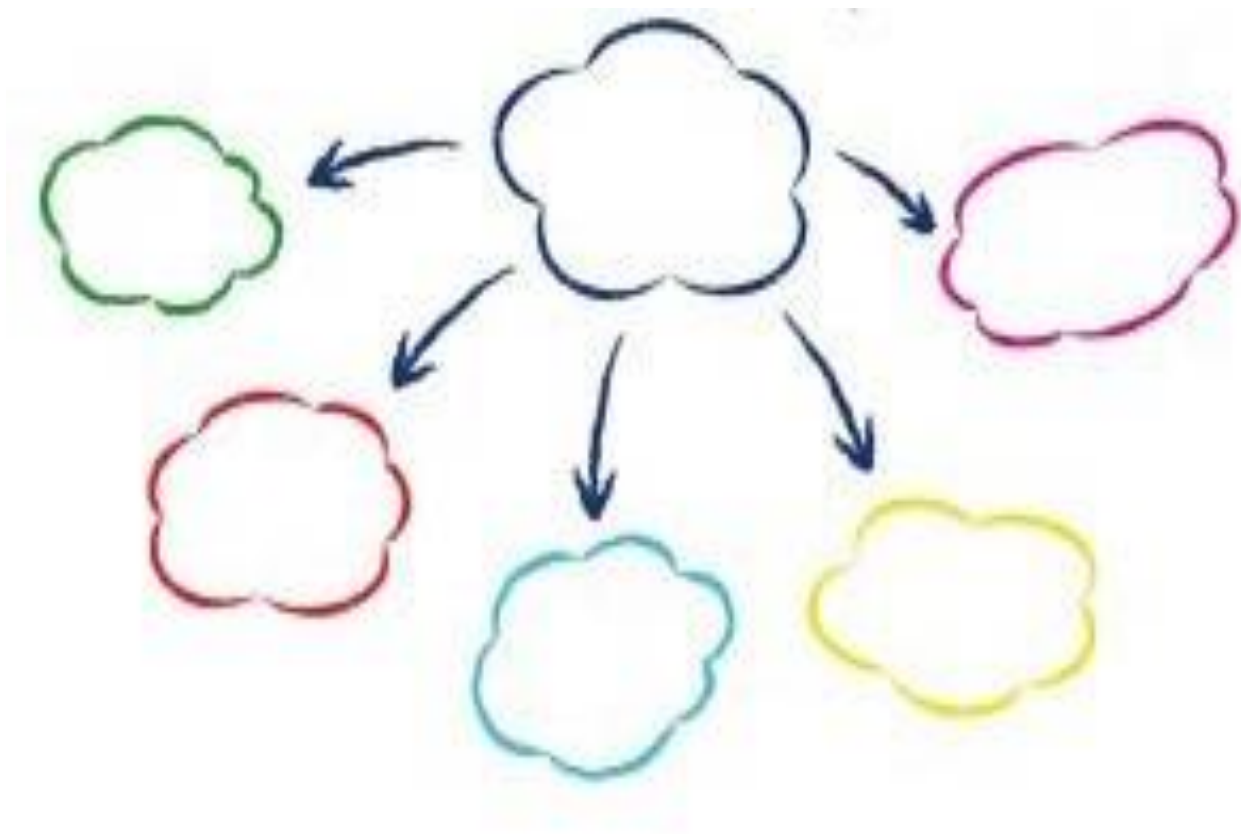
Christine Mulder

Illustratie: Julia van den Berg

Werkblad

Opdracht 1:

Waar hoor jij wel eens Stellingwerfs? Schrijf het woord Stellingwerfs in de donderblauwe wolk. Vul in de andere wolken in op welke plekken jij wel eens Stellingwerfs hoort.

Opdracht 2:

Kun jij de betekenis van de dikgedrukte woorden raden? Schrijf de Nederlandse vertaling in de tabel.

Wodt et mooi of **biwwe de klos**

Kiek es naor buten, bin de *gedienen al los*?

Altied een verrassing, wat is et disse keer

Wiegt de wiend de bomen henne en weer

Geft de **zunne** de wereld vrolike kleuren

en kuj' alle kleine **vliegbesies** zoemen heuren

of kriegen bloemen drinken, van regen uut **grieze lochten**

waordeur de besies onder dakkies vlochten

Aj gelok hebben, ligt d'r les of een witte deken **sni'j**

Spietig genoeg is winterwille vaeke rap ok weer veurbi'j

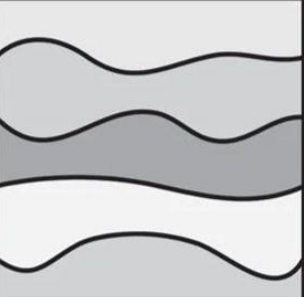
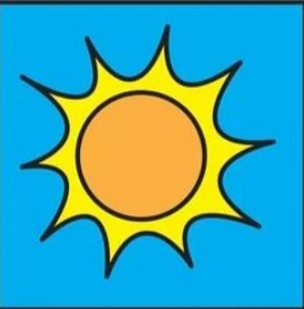
Et weer betovert et dörp, de stad, et laand, et bos

Wat wodt et weer vandaege, bin de gedienen al los?

	<i>Stellingwerfs</i>	<i>Nederlands</i>
1.	biwwe de klos	
2.	zunne	
3.	vliegbesies	
4.	grieze lochten	
5.	sni'j	

Opdracht 3:

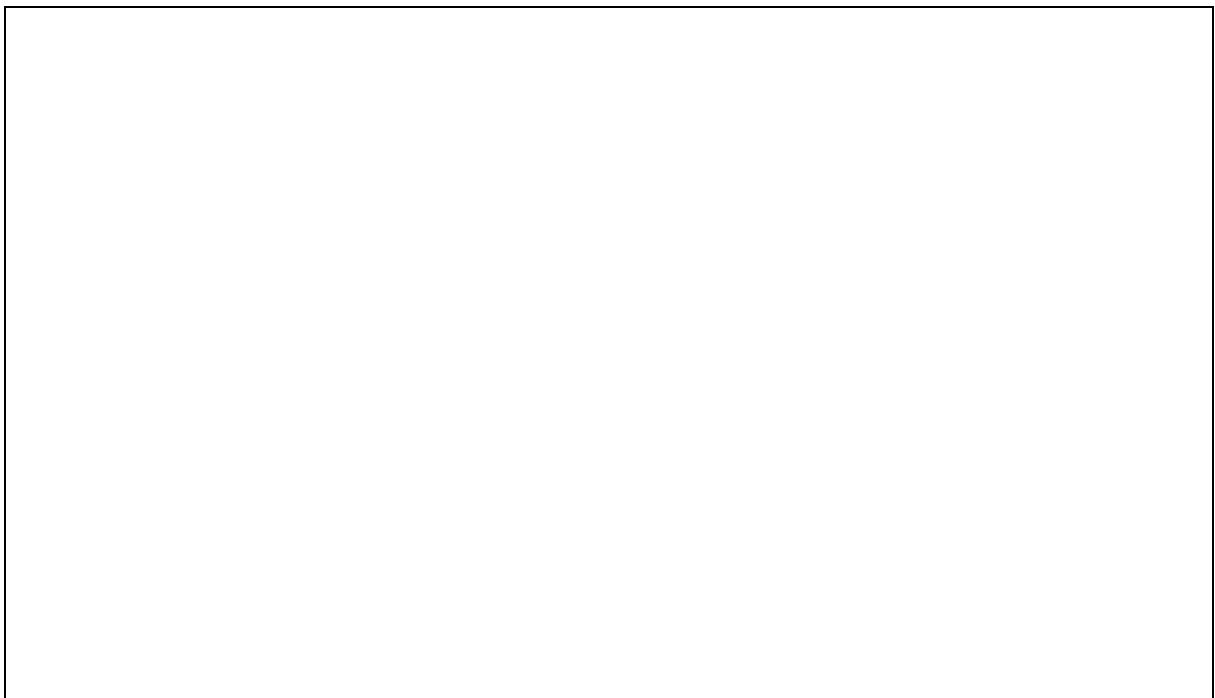
Schrijf de juiste omschrijving van het weer bij het plaatje in het Stellingwerfs.

Opdracht 4:

Schrijf een eigen weerbericht in 3 zinnen in het Stellingwerfs. Teken de pictogrammen die passen bij het weerbericht in het kader.

Weerbericht:

Antwoordblad:

Opdracht 2:

	<i>Stellingwerfs</i>	<i>Nederlands</i>
1.	biwwe de klos	Zijn we de klos
2.	zunne	zon
3.	vliegbesies	Viegbeestjes/insecten
4.	grieze lochten	Grijze luchten
5.	sni'j	Sneeuw